

Actieplan | Zilveren linten

Beleidskader voor een seniorenvriendelijk openbaar domein

District Antwerpen schreef voor deze legislatuur de beleidsintentie uit om Zilveren linten aan te leggen (res.124 Bestuursakkoord¹). Dit zijn trajecten in het openbaar domein met een verhoogde gebruiksvriendelijkheid voor oudere voetgangers. Het gaat om korte en veilige routes, die optimaal aangepast zijn aan de verplaatsingen van senioren. Er gaat bijzondere aandacht naar het verbeteren van de verplaatsingen rondom dienstencentra, belangrijke bestemmingen voor dagelijkse voorzieningen en andere locaties met een verhoogde aantrekkingskracht voor ouderen.

Het districtsbestuur gaf in het najaar van 2020 opdracht² aan Infopunt Publieke Ruimte (Voetgangersbeweging vzw) om twee zones te onderzoeken en aanbevelingen op te stellen. De studie bestond uit een literatuuronderzoek, terreinverkenningen en (wegens corona) beperkte interviews met (ervaring)sdeskundigen en seniorenraadsleden. De studie is terug te vinden op de website van district Antwerpen en Infopunt Publieke Ruimte en werd in februari 2021 voorgesteld aan het districtscollege.

Dit actieplan bundelt doelstellingen, die uitgesplitst zijn naar acties op korte, middellange en lange termijn. Het gaat dan zowel over beperkte aanpassingen in de publieke ruimte (zogenaamde ‘quick wins’), als over specifieke ingrepen in het kader van geplande herinrichtingsprojecten. Het actieplan vormt een houvast om alle ruimtelijke ingrepen en zijprojecten slim in mekaar te laten klikken en om twee Zilveren Linten te realiseren. Het actieplan zorgt voor een coherente aanpak, over beleidsdomeinen heen. Problemen worden vanuit een helikoptervisie weggewerkt en ad hoc-maatregelen worden vermeden. Daarbij gaat de actieradius verder dan enkel district Antwerpen en stad Antwerpen. Ook samenwerkingsverbanden met externe partners, zoals de seniorenraad, dienstencentra, woonzorgcentrum en bewoners zijn mee omschreven. Zilveren linten gaat ook verder dan enkel ruimtelijk ingrepen: ook sensibilisering, participatie en co-creatie vormen een deel van het plan.

¹ In het bestuursakkoord lees je in resolutie 124: “We onderzoeken waar we ‘zilveren linten’ kunnen aanleggen. Dat zijn veilige routes voor senioren. Op deze routes voorzien we ook sportelementen (beweegroute)”.

² <http://www.ebesluit.local/do/decree/detail?id=450516>

Actieplan Zilveren Lint Universiteitsbuurt

Kaart: <https://www.google.com/maps/d/edit?mid=10XqJPSZ8orhSWZuUirkiOnP5HIQZGBHt&usp=sharing>

Online kan je de afgebakende zone van het Zilveren Lint ‘Universiteitsbuurt’ raadplegen. Je kan er de beweegroutes en functionele wandelassen bekijken. Ook voorzieningen, banken en groenzones werden aangeduid. Obstakels en kansen staan eveneens op de kaart gemarkeerd.

Onderstaande tabel bundelt doelstellingen [paarse vakken], uitgesplitst naar acties [witte vakken].

Doelen & acties
Voetpaden vrij
District Antwerpen werkt obstakels weg, die de doorgang bemoeilijken op het voetpad. Zo wordt de toegankelijkheid en het comfort van de voetpaden aanzienlijk verbeterd voor ouderen.
We zetten een lokale sensibiliseringsactie op om bewoners, ook studenten, aan te zetten om fietsen en vuilbakken correct te stallen.
Vlakke voetgangersvoorzieningen
District Antwerpen inventariseert en herstelt systematisch oneffenheden in voetpaden en op pleinen.
Straten, die niet zijn opgenomen in heraanleg, screenen we tijdens een knelpuntenwandeling met sleutelfiguren op oneffenheden. Deze meldingen worden snel ingeseind en opgelost.
Opmaak van een bankenplan
District Antwerpen maakt een zitbankenplan op. Hierdoor verhoogt in het aantal openbare zitbanken op en rond het Zilveren Lint. Deze zitbanken zijn geschikt voor ouderen en hebben een rug- en/of armleuning. Zo vergroten we de actieradius van minder mobiele personen.
We maken een bankenplan op met focus op de Ossenmarkt, Frans Halsplein en Stadswaag. In de andere smalle verbindingstraten zijn de voetpaden vaak te smal voor zitbanken. Dit bankenplan brengt bestaande banken in kaart en duidt aan waar extra banken nodig zijn. Voor de opmaak van dit plan wordt er een wandeling gemaakt, samen sleutelfiguren, om de exacte locatie samen te bepalen.
Een opgeruimde Ossenmarkt met extra zitruimte
District Antwerpen kiest er voor om van de Ossenmarkt een plein te maken, dat ook voor ouderen aangenaam en aantrekkelijk is. Een veilige, vrije doorgang is daarbij cruciaal.
We geven de Ossenmarkt een herkenbare vrije doorgang, langs de drempelvrije west- en zuidkant. De veelheid aan inrichtingselementen (bollards, vuilnisbakken, glascontainers, info- & reclameborden en bloembakken) dunnen we uit. Ook de schikking van de talrijke fietsstallingen wordt hierbij in overweging genomen.

Buitenruimte in het begijnhof is aantrekkelijk en toegankelijk voor senioren
Het begijnhof wordt, in aanloop naar en na de heraanleg, een aantrekkelijke en toegankelijke ruimte voor ouderen.
Mooi semi-openbaar domein is herkenbaar opengesteld en toegankelijk voor ouderen
Semi-openbare ruimten in de Universiteitsbuurt worden opgesteld en vergroten zo het groenaanbod voor de buurt
Ingerichte woonerven hebben aandacht voor de noden van senioren.
District Antwerpen pakt bestaande en nieuwe woonerven aan. Zitgelegenheid, beschutte looplijnen en vergroening zijn daarbij belangrijke elementen. Op woonerven mogen voetgangers in principe gebruik maken van de volledige wegbreedte en moet gemotoriseerd verkeer stapvoets rijden. De erfinrichting moet er voor zorgen dat senioren zich veilig voelen en graag buiten wandelen.
Benen strekken naar verdere plekken
District Antwerpen kijkt naar verbindingsmogelijkheden net buiten de perimeter van het Zilveren Lint. Het gaat om locaties die (potentieel) aantrekkelijk zijn voor senioren, zoals handel, horec., openbaarvervoerknooppunten of -haltes en plekken met rustmogelijkheden.
We werken aan een goede oversteekbaarheid op kruispunten met tramsporen. In eerste instantie gaat het om de verbindingen naar de Sint-Nicolaasplaats (dienstencentrum De Meersenier). In tweede instantie kijken we naar de Paardenmarkt, Jezusstraat, Rooseveltplaats en Operaplein, Meir en Grote Markt.
Veilig oversteekplaatsen Kipdorp en Lange Nieuwstraat
Op strategische oversteekplekken, zoals het kruispunt met de Prinsesstraat en de Sint-Jacobstraat, werkt district Antwerpen obstakels weg voor oudere weggebruikers. Deze punten liggen midden op de wandelassen en zijn dichtbij haltes voor openbaar vervoer.

Actieplan Zilveren Lint Den Bell

Kaart: https://www.google.com/maps/d/edit?mid=13nb5bvrythI03PnG5c3uM_nntp8NcREm&usp=sharing

Online kan je de afgebakende zone van het Zilveren Lint in de omgeving van Den Bell raadplegen. Je kan er de beweegroutes en functionele wandelassen bekijken. Ook voorzieningen, banken en groenzones werden aangeduid. Obstakels en kansen staan eveneens op de kaart gemarkeerd.

Onderstaande tabel bundelt doelstellingen [paarse vakken], uitgesplitst naar acties [witte vakken].

Doelen & acties					
Opmaak bankenplan					
District Antwerpen verhoogt in het aantal openbare zitbanken op en rond het Zilveren Lint. Deze zitbanken zijn geschikt voor ouderen en hebben een rug- en/of armleuning. Door extra rustpunten te voorzien, vergroten we de actieradius van minder mobiele personen.					

<p>We maken een bankenplan op, met focus op detecteren van missing links. Er werden op heel wat plaatsen al nieuwe banken geplaatst. Door een aantal banken toe te voegen, ontstaat dan een mooi netwerk.</p>
<p>We promoten gevelbanken, waarvoor een ondersteuning kan aangevraagd worden via het Districtsfonds. Zo kunnen buurtbewoners zelf extra zit- en ontmoetingsplekken inrichten.</p>
<p>Meer belevingspleintjes in de buurt van het Zilveren Lint</p>
<p>In de zone zijn weinig openbare groen- en ontmoetingsruimte. Op bestaande ontmoetingsplekken zijn er weinig voorzieningen voor ouderen. Een aantal kleine pleintjes, hoeken en voetpaduitstulpingen creëert district Antwerpen de mogelijkheid om fijn te vertoeven.</p>
<p>We richten een aantal voetpaduitstulpingen seniorenvriendelijk in, zonder te moeten inboeten op voldoende wandelruimte: op de hoek St.Laureisstraat – Diericxensstraat en op de hoek Solvynsstraat - Boudewijnstraat (t.h.v. de inkom van Residentie Artur).</p>
<p>Bij de geplande heraanleg van straten is er extra aandacht voor voetpaduitstulpingen, waar bijkomende zitbanken en groen kunnen worden geplaatst. We onderzoeken het voor volgende projecten: Lange Lozanastraat, Anselmostraat, Ballaarstraat, Van Schoonbekerstraat en de Balansstraat. Ook bij ontwerpen waar het ontwerp definitief is, wordt onderzocht of -mits kleine ingrepen- de hoeken aangepast kunnen worden (ook net buiten de zone).</p>
<p>De Halvemaanstraat heeft veel potentieel om een gezellig pleintje te zijn, voor bewoners van het dienstencentrum en passanten. We onderzoeken of er extra zitbanken gezet kunnen worden. We onderzoeken of een belevingselement het stukje straat kan opwaarderen.</p>
<p>Kunstintegratie vormt een rode draad op de recreatieve beweegroute</p>
<p>District Antwerpen stimuleert straatkunst en brengt kleur in het straatbeeld. Het kan ouderen aanzetten om te voet op ontdekking te gaan.</p>
<p>We zorgen voor meer kunstintegratie in de publieke ruimte op het Zilveren lint. Bestaande kunst en street art wordt in de kijker gezet en vormen een rode draad.</p>
<p>De voorhof van dienstencentrum Hof Ter Beke vormt aantrekkelijke groene zone</p>
<p>De voorhof van Hof Ter Beke wordt opgewaardeerd en aantrekkelijk voor ouderen en wandelaars.</p>